

HÖGSKOLAN I GÄVLE

STYRDOKUMENT

Dokumenttyp: Rutin

Ärendenummer: HIG-STYR 2019/149

Beslutat av: Utbildnings- och
forskningsnämnden

Beslutsdatum: 2019-12-10

Reviderad: 2020-12-15

Giltighetstid: Tillsvidare

Rutin för kvalitetsutveckling genom kollegial granskning

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Omfattning	2
3. Granskningsobjekt	3
3.1 Utbildning på grund- och avancerad nivå	3
3.2 Utbildning på forskarnivå	3
3.3 Forskning	3
4. Procedur för kvalitetsutveckling genom kollegial granskning	4
4.1 Urval och övergripande verksamhetsplanering	4
4.2 Kvalitetsaspekter som är föremål för kollegial granskning	4
4.3 Process	4
5. Underlag för kollegial granskning och bedömning av utbildning	6
5.1 Instruktioner	7
5.2 Kvalitetsaspekt måluppfyllelse	8
5.2.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering	8
5.2.2 Instruktioner till bedömargruppen	8
5.3 Kvalitetsaspekt forskningsanknytning	9
5.3.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering	9

5.3.2 Instruktioner till bedömargruppen	10
5.4 Kvalitetsaspekt tillämpbarhet	11
5.4.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering	11
5.4.2 Instruktioner till bedömargruppen	12
6. Underlag för kollegial granskning och bedömning av utbildning på forskarnivå	13
6.1 Instruktioner	13
6.2 Kvalitetsaspekt måluppfyllelse	14
6.2.1 Instruktioner till arbetsgruppens självvärdering	14
Förutsättningar.....	14
Process.....	14
Resultat.....	15
6.2.2 Instruktioner till bedömargruppen	15
6.3 Kvalitetsaspekt forskarutbildningens anknytning till forskning och utbildning	15
6.3.1 Instruktioner till arbetsgruppens självvärdering	15
Förutsättningar.....	15
Processer	15
Resultat.....	16
6.3.2 Instruktioner till bedömargruppen	16
6.4 Kvalitetsaspekt tillämpbarhet	16
6.4.1 Instruktioner till arbetsgruppens självvärdering	16
Förutsättningar.....	16
Processer	16
Resultat.....	17
6.4.2 Instruktioner till bedömargruppen	17
7. Underlag för kollegial granskning och bedömning av forskning	17
7.1 Instruktioner	17
7.2 Kvalitetsaspekt produktion	18
7.2.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering	18
7.2.2 Instruktioner till bedömargruppen	19
7.3 Kvalitetsaspekt utbildningsanknytning.....	19
7.3.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering	19
7.3.2 Instruktioner till bedömargruppen	20
7.4 Kvalitetsaspekt användbarhet.....	20
7.4.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering	20
7.4.2 Instruktioner till bedömargruppen	20
7.5 Kvalitetsaspekt trovärdighet	21
7.5.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering	21
7.5.2 Instruktioner till bedömargruppen	21

1. Inledning

Högskolan i Gävle (HiG) har ett kvalitetssystem vars syfte är att säkra och kontinuerligt höja kvaliteten i lärosätets utbildnings- och forskningsmiljöer. Systemet tar sin utgångspunkt i Högskolans kvalitetspolicy (HIG-STYR 2018/54) som definierar begreppet kvalitet och anger kvalitetsarbetets strävansmål. Kvalitet i utbildning och i forskning ska förstås utifrån tre dimensioner:

1. **Förutsättningar** att utföra utbildning och forskning av hög kvalitet
2. **Processer** eller genomförande som säkrar att utbildningen och forskningen håller hög kvalitet
3. **Resultat** eller kvaliteten i det som utbildningen och forskningen genererar

Alla tre dimensioner måste hålla hög kvalitet för att kvaliteten i utbildnings- och forskningsmiljön som helhet ska hålla hög kvalitet. Systemet innehåller tre huvudkomponenter:

1. **Tematisk kvalitetsutveckling**, som planeras, målsätts och samordnas i Högskolans verksamhetsplaneringsprocesser
2. **Kollegial granskning**, där kvalitet i utbildningsprogram och huvudområden höjs genom dialog mellan kollegor
3. **Styrdokument**, för tydlighet, spårbarhet och uppföljningsbarhet i kvalitetskritiska processer

Den del som kallas *kollegial granskning* beskrivs i föreliggande dokument.

2. Omfattning

Rutinen berör hela Högskolans verksamhet inklusive akademierna och den högskolegemensamma administrationen (HGA). Funktioner med särskilda uppgifter som anges i rutinen är utbildnings- och forskningsnämnden (UFN), akademiråden, akademichefer, förvaltningschef, avdelningschefer, ämnesansvariga, utbildningsledare och kvalitetssamordnare.

UFN har det övergripande ansvaret för att organisera och utveckla kvalitetssystemet, att fälla avgörande vid kollegiala granskningar, samt att samordna kvalitetsarbetet mellan akademier och den högskolegemensamma administrationen. Akademiråden har till uppgift att lämna kvalitetsuppdrag till akademiernas verksamhetsplanering samt att bereda beslut i den kollegiala granskningsprocessen.

Akademichefernas roll liksom förvaltningschefens roll är att välja tema för kvalitetsutveckling i 1-årscykeln, verksamhetsplanera och säkra förutsättningar i kvalitetssystemet. Avdelningschefernas uppgift är att tjänsteplanera kvalitetsarbetet samt skapa förutsättningar för kollegiets kvalitetsutvecklingsarbete.

Ämnesansvariga och utbildningsledare leder arbetet med kvalitetsutveckling, implementering av kvalitetsförbättringar och självvärderingar. Kvalitetssamordnare är en handläggarfunktion som stödjer alla delar i kvalitetssystemet och samordnar den kollegiala granskningen.

3. Granskningsobjekt

3.1 Utbildning på grund- och avancerad nivå

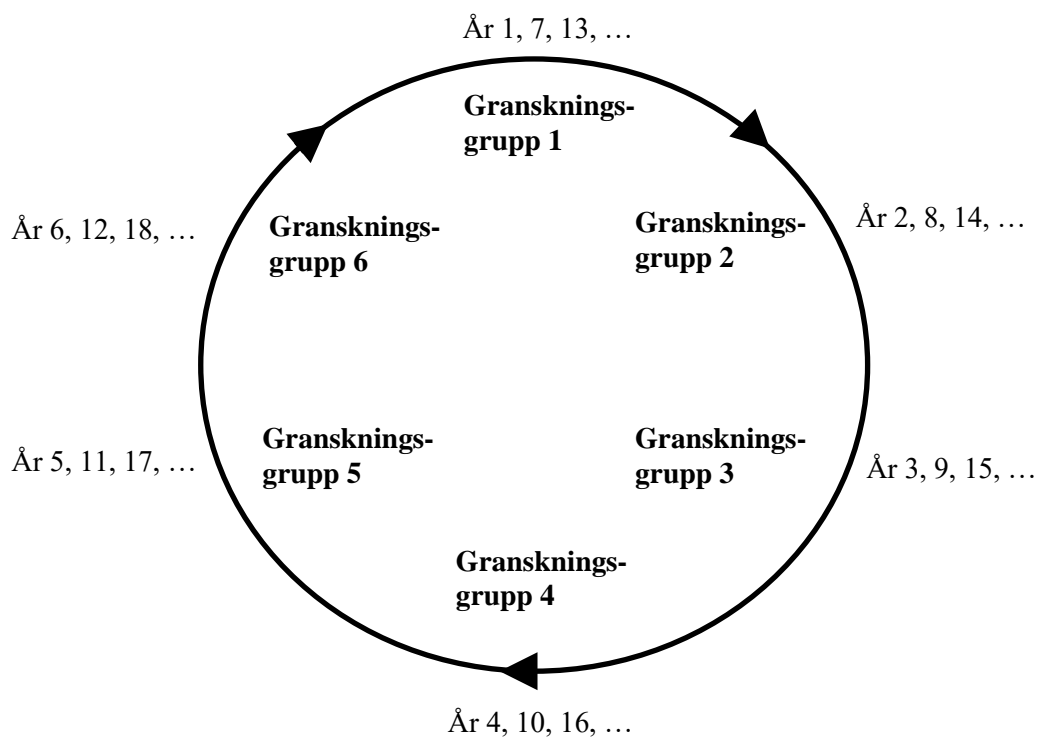
Det som ska kvalitetsgranskas genom kollegial granskning, med avseende på utbildning på grund- och avancerad nivå, är *utbildningsprogram*, utifrån kvalitetsaspekterna som återfinns i Högskolans kvalitetspolicy.

3.2 Utbildning på forskarnivå

Det som ska kvalitetsgranskas genom kollegial granskning, med avseende på utbildning på forskarnivå, är *forskarutbildningsämne*, utifrån kvalitetsaspekterna som återfinns i Högskolans kvalitetspolicy.

3.3 Forskning

Det som ska kvalitetsgranskas genom kollegial granskning, med avseende på forskning, är *huvudområde*, utifrån kvalitetsaspekterna som återfinns i Högskolans kvalitetspolicy.

Figur 1. Kvalitetsgranskningens urvalszykel. Högskolans granskningsobjekt (*utbildningsprogram*, *forskarutbildningsämnena* samt *forskningen inom huvudområdena*) delas in i 6 grupper/kluster. Varje grupp blir föremål för granskning var sjätte år.

4. Procedur för kvalitetsutveckling genom kollegial granskning

4.1 Urval och övergripande verksamhetsplanering

Varje utbildningsprogram, forskarutbildningsämne samt huvudområde granskas var sjätte år (Figur 1). Granskningstillfället genomförs under ett verksamhetsår, med start i januari och avslut i december. Planeringen inför arbetet påbörjas i maj-juni året innan och bereds av en beredningsgrupp bestående av UFNs ordförande, akademichefer samt förvaltningschef (HIG-STYR 2019/141). Urvalet fastställs av UFN.

4.2 Kvalitetsaspekter som är föremål för kollegial granskning

Vid granskningstillfällena granskas följande kvalitetsaspekter:

1. Måluppfyllelse
2. Forskningsanknytning/utbildningsanknytning
3. Tillämpbarhet/anställningsbarhet
4. Samt eventuellt någon ytterligare kvalitetsaspekt som UFN väljer utifrån verksamhetsbehov

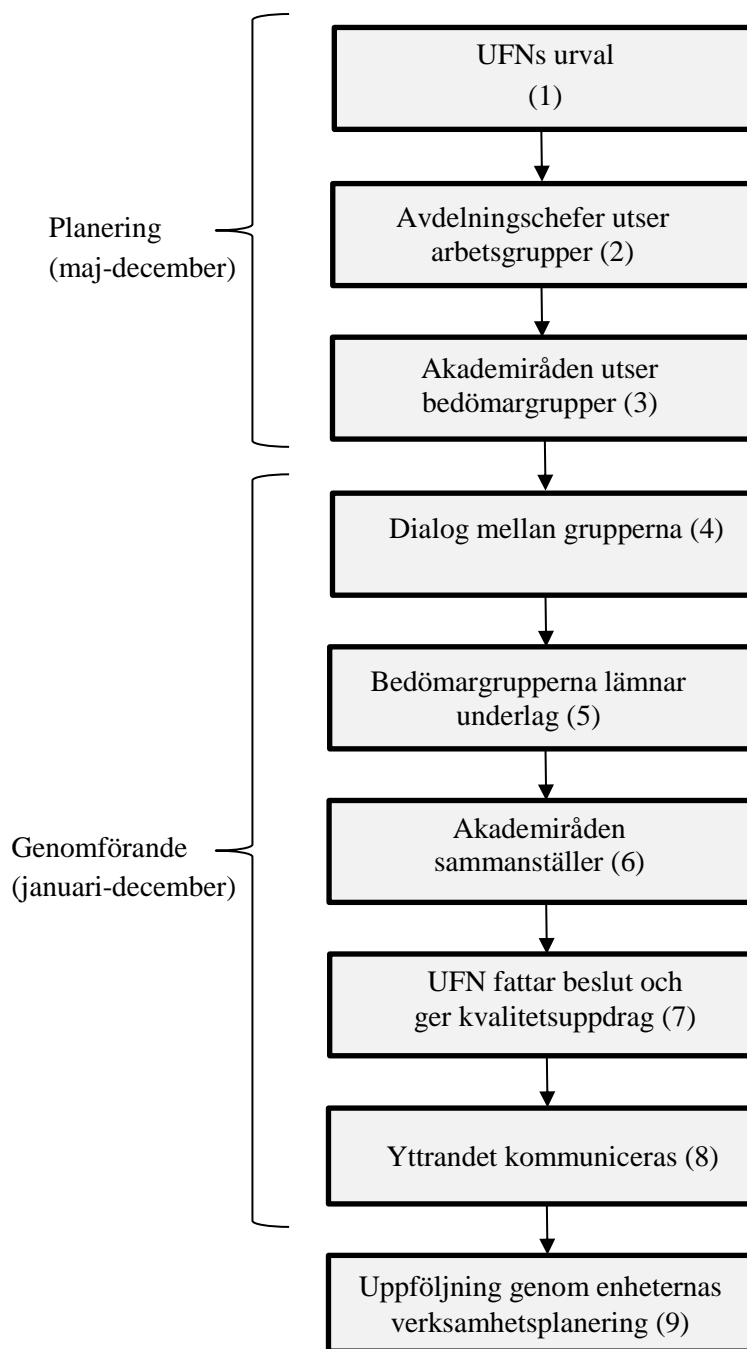
Övriga kvalitetsaspekter hanteras i akademiernas och HGAs tematiska kvalitetsutvecklingsarbete (HIG-STYR 2019/141).

4.3 Process

Granskningstillfällena sker enligt följande process (Figur 2):

1. **UFNs urval av kvalitetsaspekter.** UFN väljer kvalitetsaspekter som ska granskas under det kommande verksamhetsåret och kommunicerar detta till Högskolans ledning.
2. **Avdelningschefer sätter samman arbetsgrupper och tjänsteplanerar arbetet.** Berörda avdelningschefer resurssätter kvalitetsarbetet utifrån akademins verksamhetsplanering samt utser *arbetsgrupper*, en arbetsgrupp per granskningsobjekt. Arbetet kan samordnas så att samma arbetsgrupp arbetar med flera granskningsobjekt.
3. **Akademiråd sätter samman bedömargrupper.** För varje granskningsobjekt utser akademiråden en *bedömargrupp*, som bör bestå av det antal lärare som arbetet kräver samt studeranderepresentant. Arbetet kan samordnas så att samma bedömargrupp bedömer flera granskningsobjekt. Externa bedömare med adekvat ämneskunskap som är verksamma vid andra lärosäten bör rekryteras för bedömning av examensarbeten och beredas möjlighet att delta i alla processer som berör bedömargruppen.
4. **Dialog mellan arbetsgrupper och bedömargrupper.** Akademiernas kvalitetssamordnare planerar, handlägger och upprättar en mötesstruktur, dels för dialog mellan arbetsgrupper, och dels för dialog mellan arbetsgrupper och deras respektive bedömargrupper. Syftet med dialogerna mellan arbetsgrupper är erfarenhetsutbyte. Syftet med dialogerna mellan arbets- och bedömargrupper är att identifiera kvalitetshöjande insatser.

5. **Bedömagrupperna lämnar underlag till akademiråden.** Bedömagrupperna formulerar ett utlåtande med avseende på hur väl granskningsobjektet når strävansmålen. Utlåtandet ska innehålla en bedömning av kvaliteten och syfta till att peka ut riktningen för kvalitetsutveckling, även då kvaliteten bedöms vara hög.
6. **Akademiråden sammanställer och bereder yttrande.** Akademiråden sammanställer bedömagruppernas utlåtanden och sammanfattar kvalitetsförbättrande åtgärder, även där kvaliteten bedöms vara hög. Sammanställning och sammanfattning skickas till UFN.
7. **UFN sammanställer, fattar beslut och formulerar yttrande.** UFN sammanställer allt material som inkommit under verksamhetsåret från de tre akademiråden. UFN formulerar ett yttrande och fattar beslut om kvaliteten vid decembermötet innevarande verksamhetsår. Yttrandet ska peka ut riktningen för akademiernas kommande kvalitetshöjande arbete.
8. **Yttrandet kommuniceras.** UFN sammanställer en kvalitetsrapport i slutet av verksamhetsåret som skickas till Högskolans ledning inklusive akademichefer och förvaltningschef. Rapporten kommuniceras också till berörda avdelningar, kollegor och studenter.
9. **Uppföljning genom enheternas verksamhetsplanering.** UFNs yttrande ska innehålla ett kvalitetsuppdrag till akademierna liksom till den högskolegemensamma administrationen. Kvalitetsuppdraget ligger till grund för enheternas verksamhetsplanering för kommande års kvalitetsarbete där resultat och åtgärder följs upp.

Figur 2. Flödesschema för de kollegiala granskningarna. Siffran inom parentes anger vilken eller vilka punkter i granskningsprocessbeskrivningen som avses.

5. Underlag för kollegial granskning och bedömning av utbildning

Genom kollegial granskning (Figur 2) granskas utbildningsprogram med avseende på följande kvalitetsaspekter:

1. Måluppfyllelse
2. Forskningsanknytning
3. Tillämpbarhet/anställningsbarhet

4. Samt eventuellt någon ytterligare kvalitetsaspekt som UFN väljer utifrån verksamhetsbehov och de aspekter och instruktioner som återges i *Rutin för tematisk kvalitetsutveckling* (HIG-STYR 2019/141).

5.1 Instruktioner

Instruktioner till arbetsgrupper

Med arbetsgrupp avses den grupp som avdelningschef har utsett enligt ovan (se 4.3). Arbetsgruppens uppgift är att ta fram det material som anges nedan, för var och en av kvalitetsaspekterna. Underlaget diskuteras tillsammans med andra arbetsgrupper och bedömargrupperna (se 4.3). Arbetsgruppens texter ska vara både deskriptiva och värderande och innehålla analyser av styrkor och svagheter. Tyngdpunkten ska ligga på att identifiera vad som kan göras för att höja kvaliteten i utbildningen.

Instruktioner till bedömargrupper

Med bedömargrupp avses den grupp som akademiråden utsett enligt ovan (se 4.3). Bedömargruppens uppgift i den kollegiala granskningsprocessen är att ge synpunkter och råd som syftar till kvalitetshöjning. Bedömning ska göras i relation till kvalitetsaspekternas strävansmål. Strävansmålen fungerar alltså i detta sammanhang som bedömningsgrunder. Bedömningarna ska göras baserat på det material som arbetsgrupperna tagit fram och kompletterande information såsom dialog med arbetsgrupperna.

En viktig princip för bedömningarna är att deras validitet vilar på bedömarnas samlade kunskap, argument och omdöme. Därmed är bedömningarna inte exakta i bemärkelsen att de bygger på kvantifierbara och otvetydiga kriterier.

Bedömargruppen ska bereda ett utlåtande om kvaliteten den utbildning som denna ska granska (se 4.3). Utlåtandet ska dels innehålla en bedömning av kvaliteten och dels innehålla förslag på vad som kan göras för att höja kvaliteten i utbildningarna. Instruktioner för detta anges nedan. Akademiråden sammanställer utlåtandena och skickar dem till UFN för beslut.

Instruktioner till ledamöterna i UFN

UFNs uppgift i den kollegiala granskningsprocessen är att fälla avgörande med avseende på kvaliteten i utbildningarna, baserat på det underlag som bereds av akademiråden. UFN ska också formulera kvalitetsuppdrag till akademierna och till den högskolegemensamma administrationen och säkerställa att utfallet kommuniceras till berörda intressenter (se 4.3). Med berörda intressenter avses studenter, lärare och högskoleledning.

5.2 Kvalitetsaspekt måluppfyllelse

Bedömningsgrunder

- *Utbildningens innehåll, upplägg och genomförande säkerställer att studenter som avlägger examen når utbildningens examensmål*
- *Utbildningen har välmotiverad genomströmning*
- *Det finns en konstruktiv länkning mellan utbildningsplan, examensmål, lärandemål, undervisning, betygskriterier, examination och progression*

5.2.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering

Förutsättningar

Arbetsgruppen ska:

1. Kortfattat beskriva huvudområdets avgränsning, bredd och djup
2. I tabellform redovisa utbildningens lärarresurser, inklusive uppgifter om deras anställning och pedagogiska meriter
3. Sammanställa sök- och antagningsstatistik för utbildningen den senaste treårsperioden
4. Skriva en kort reflekterande text som kommenterar och värderar sök- och antagningsstatistiken.

Process

Arbetsgruppen ska:

1. I matrisform visa hur lärandemålen i utbildningsprogrammets kurser svarar mot utbildningens examensmål.
2. Utifrån matrisen göra en kortfattad analys om utbildningsprogrammets progression och måluppfyllelse
3. Redogöra för och genom exempel visa konstruktiv länkning mellan utbildningsplan, examensmål, lärandemål, undervisning, examination och betygskriterier.

Resultat

Arbetsgruppen ska sammanställa:

1. Data på utbildningens genomströmning för den senaste treårsperioden
2. En kort reflekterande text som kommenterar och värderar genomströmningen.

5.2.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om utbildningsprogrammets måluppfyllelse. Texten ska ha tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också bedöma kvaliteten på följande skala:

Måluppfyllelsen i utbildningsprogrammet är:

Bristande Tillräcklig Hög Mycket hög

5.3 Kvalitetsaspekt forskningsanknytning

Bedömningsgrunder

- *Det finns ett nära samband mellan utbildning och forskning*
- *Utbildningen vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund*

Förutsättningar

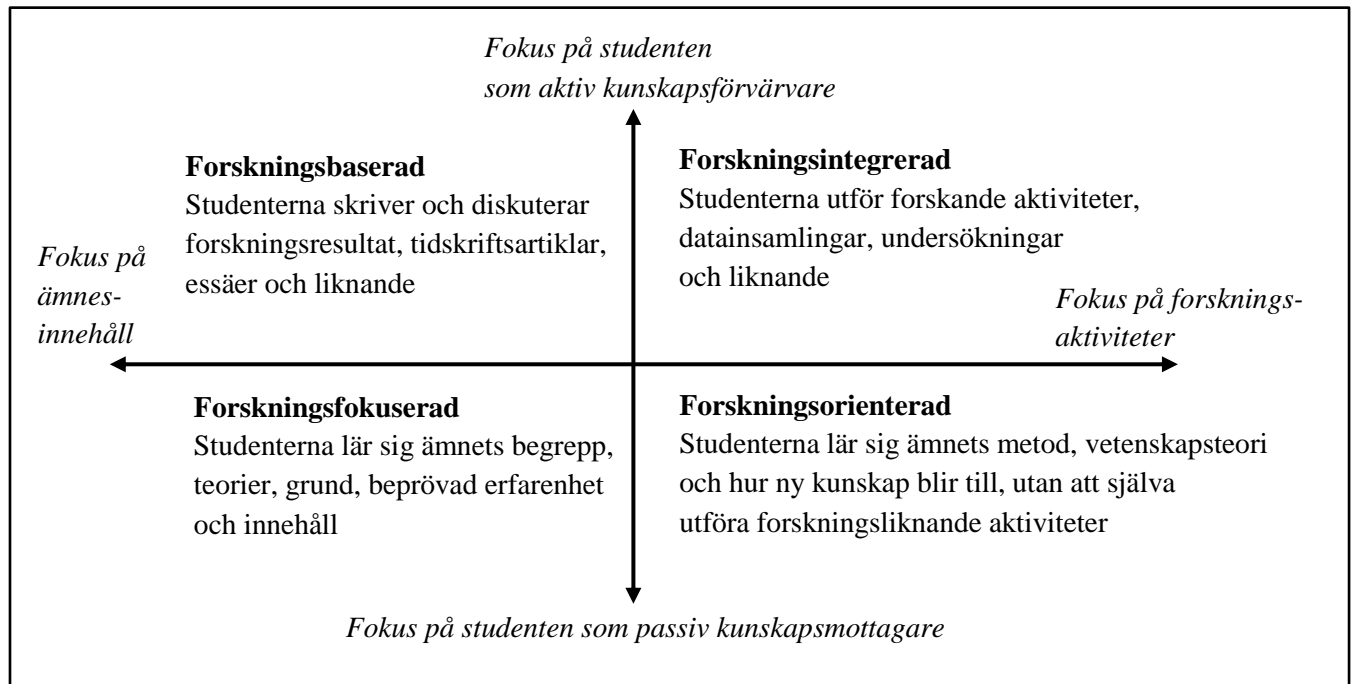
Arbetsgruppen ska:

1. Kortfattat beskriva den forskning som bedrivs med relevans för utbildningen
2. Kortfattat belysa i vilken omfattning utbildningens kurslitteratur och det som förmedlas till studenterna vilar på vetenskaplig grund och/eller beprövad erfarenhet
3. I tabellform ange andelen lärare som är forskarutbildade och i vilken omfattning de är anställda och deltar i undervisning

Processer

Arbetsgruppen ska kortfattat beskriva hur:

1. Studenterna på utbildningsprogrammet ägnar sig åt forskningsliknande aktiviteter
2. Undervisande lärare förmedlar egna och andras aktuella forskningsresultat till studenterna
3. Studenterna är aktiva i pågående forskningsprojekt
4. Utbildningsprogrammets ingående kurser placeras sig i respektive kvadrant i fyrfältsdiagrammet nedan:

Jenkins, A., & Healey, M. (2005). *Institutional Strategies to Link Teaching and Research*. York: The Higher Education Academy (Hämtad 2018-10-29).

Resultat

Arbetsgruppen ska:

1. Göra ett urval om 6-12 godkända examensarbeten för den senaste treårsperioden, inklusive tillhörande kursplan och bedömningskriterier. Antalet examensarbeten ska väljas utifrån antalet inriktningar på utbildningsprogrammet. Sammanställningen tillsammans med en motiveringen till urvalet bör skickas till externa bedömare. Den externa bedömaren uppdrag är dels att bedöma om examensarbetena håller tillräcklig kvalitet för att erhålla ett godkänt betyg och dels ge ett utlåtande om vilket betyg bedömaren själv hade satt på examensarbetena.
2. Kortfattat redogöra för hur utbildningens examensarbeten och andra forskningsliknande arbeten (laborationsrapporter, uppsatser, etc.) säkerställer att utbildningen vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund.

5.3.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om utbildningsprogrammets forskningsanknytning. Texten ska ha tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också bedöma var utbildningsprogrammet i sin helhet kan inplaceras i följande trappa, utifrån sex bedömningskriterier:

- a. Utbildningens litteratur och det som förmedlas till studenterna vilar på vetenskaplig grund och/eller beprövad erfarenhet
- b. Undervisande lärare är forskarutbildad
- c. Utbildningen svarar mot de fyra olika perspektiven på forskningsanknytning som återfinns i Jenkins och Healeys modell
- d. Studenterna ägnar sig åt forskningsliknande aktiviteter
- e. Undervisande lärare förmedlar aktuella forskningsresultat till studenterna
- f. Studenterna är aktiva i pågående forskningsprojekt

Antalet bedömningskriterier som ska vara tillfredsställda för de olika stegen i trappan ska ses som riktvärden. Bedömningskriterierna kan viktas beroende på deras relativa relevans inom utbildningsmiljön som granskas, vilket påverkar inplaceringen av utbildningsmiljön i trappan.

5.4 Kvalitetsaspekt tillämpbarhet

Bedömningsgrund

- *Utbildningen ger kunskaper och färdigheter som studenten kan tillämpa i olika verksamheter utanför och efter utbildningen, särskilt med avseende på yrkesmässig tillämpning inom anställning, eget företagande, eller annan avkastningsgenererande verksamhet, men även med avseende på fortsatta studier och ideell verksamhet*

5.4.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering

Förutsättningar

Arbetsgruppen ska:

1. Kortfattat diskutera balansen och eventuella konflikter mellan utbildningens vetenskapliga grund och tillämpbarhet
2. I tabellform beskriva de ordinarie lärarnas samt eventuella gästlärarens professionskompetens och hur denna berikar utbildningens tillämpbarhet

Processer

Arbetsgruppen ska beskriva:

1. Externa aktörers medverkan i utbildningsråd, rådets medlemmar samt hur dessa stärker utbildningens tillämpbarhet
2. Hur externa aktörers utlåtanden om utbildningens tillämpbarhet inhämtas och omhändertas
3. Exemplifiera lärandemål som examinerar generiska förmågor* såsom kommunikationsförmågor och analytiska förmågor
4. Inslag av verksamhetsförlagd utbildning, co-op, eller liknande och hur detta berikar utbildningens tillämpbarhet

Till självvärderingen ska också bifogas listor över:

- Lärandemål som examinerar generiska förmågor
- Examinationer som innehåller autentiska moment (det vill säga examinationsformer som liknar de arbetsuppgifter som används i yrkeslivet utanför akademien)

Resultat

Arbetsgruppen ska:

1. Beskriva studenternas anställningsbarhet, förutsättningar för avkastningsgenererande verksamhet, fortsatta studier eller andra framtidsutsikter efter slutförd utbildning.
2. I möjliga fall sammanställa data från alumner som påvisar utbildningens tillämpbarhet

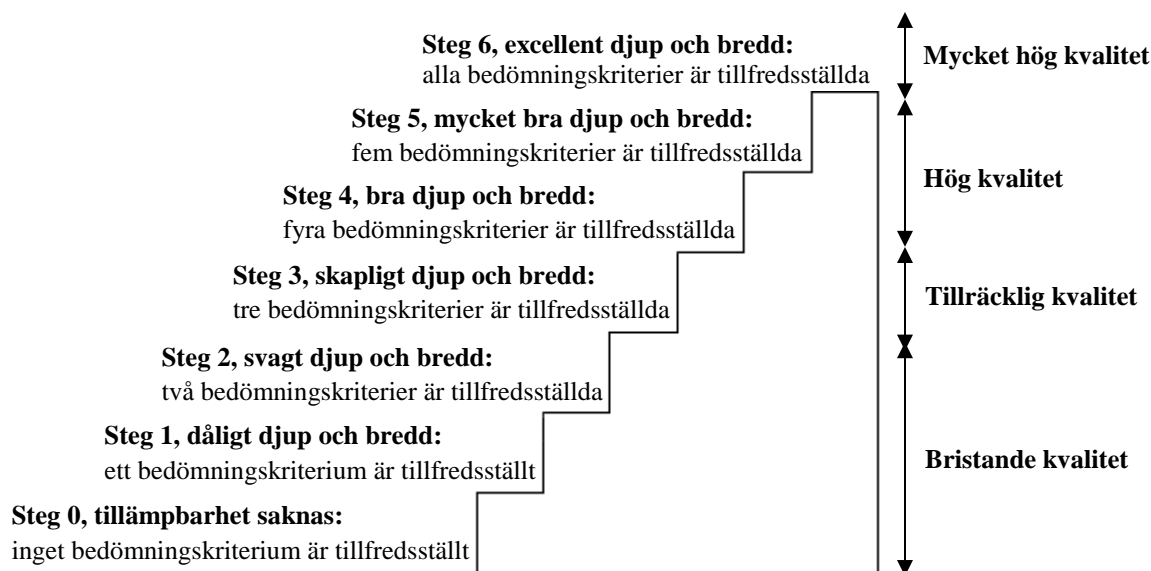
* *Generisk: Förmågan har ett vidare användningsområde än i det specifika sammanhang den behandlas i utbildningen, till exempel: att samarbeta med andra, att prioritera och planera tid, att kommunicera skriftligt och muntligt, att identifiera egna kunskapsbehov (Högskoleverket, [Rapport 2009:25 R](#)).*

5.4.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om utbildningsprogrammets tillämpbarhet. Texten ska ha tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också bedöma var utbildningsprogrammet i sin helhet kan inplaceras i följande trappa, utifrån sex bedömningskriterier:

- a. Undervisande lärare, ordinarie eller gästlärare, har professionskompetens som berikar utbildningens tillämpbarhet
- b. Utbildningen utformas och anpassas som respons på extern part eller omgivande samhälle
- c. Efter avslutad utbildning har studenterna fått generiska förmågor som kommer till nytta i yrkesliv eller annan tillämpning efter studierna
- d. Efter avslutad utbildning har studenterna fått yrkesspecifika förmågor som kommer till nytta i yrkesliv efter studierna
- e. Studenterna har hög anställningsbarhet, goda möjligheter till fortsatta studier eller liknande efter avslutad utbildning
- f. Utbildningen är integrerad med verksamheter utanför lärosätet genom verksamhetsförlagd utbildning eller på andra sätt

Antalet bedömningskriterier som ska vara tillfredsställda för de olika stegen i trappan ska ses som riktvärden. Bedömningskriterierna kan viktas beroende på deras relativa relevans inom utbildningsmiljön som granskas, vilket påverkar inplaceringen av utbildningsmiljön i trappan.

6. Underlag för kollegial granskning och bedömning av utbildning på forskarnivå

Genom kollegial granskning (Figur 2) granskas utbildning på forskarnivå med avseende på följande kvalitetsaspekter:

1. Måluppfyllelse
2. Forskarutbildningens anknytning till forskning och utbildning
3. Tillämpbarhet
4. Samt eventuellt någon ytterligare kvalitetsaspekt som UFN väljer utifrån verksamhetsbehov och de aspekter och instruktioner som återges i *Rutin för tematisk kvalitetsutveckling* (HIG-STYR 2019/141).

6.1 Instruktioner

Instruktioner till arbetsgrupper

Med arbetsgrupp avses den grupp som avdelningschef har utsett enligt ovan (se 4.3). Arbetsgruppens uppgift är att ta fram det material som anges nedan, för var och en av kvalitetsaspekterna. Underlaget diskuteras tillsammans med andra arbetsgrupper och bedömargruppen (se 4.3). Arbetsgruppens texter ska vara både deskriptiva och värderande och innehålla analyser av styrkor och svagheter.

Tyngdpunkten ska ligga på att identifiera vad som kan göras för att höja kvaliteten i forskarutbildningen.

Instruktioner till bedömargrupper

Med bedömargrupp avses den grupp som akademiråden utsett enligt ovan (se 4.3). Bedömargruppens uppgift i den kollegiala granskningsprocessen är att ge synpunkter och råd som syftar till kvalitetshöjning. Bedömning ska göras i relation till kvalitetsaspekternas strävansmål. Strävansmålen fungerar alltså i detta sammanhang som bedömningsgrunder. Bedömningarna ska göras baserat på det material som arbetsgrupperna tagit fram och kompletterande information såsom dialog med arbetsgrupperna.

En viktig princip för bedömningarna är att deras validitet vilar på bedömnarnas samlade kunskap, argument och omdöme. Därmed är bedömningarna inte exakta i bemärkelsen att de bygger på kvantifierbara och otvetydiga kriterier.

Bedömargruppen ska bereda ett utlåtande om kvaliteten för det forskarutbildningsämne som denna ska granska (se 4.3). Utlåtandet ska dels innehålla en bedömning av kvaliteten och dels innehålla förslag på vad som kan göras för att höja kvaliteten. Instruktioner för detta anges nedan. Akademiråden sammanställer utlåtandena och skickar dem till UFN för beslut.

Instruktioner till ledamöterna i UFN

UFNs uppgift i den kollegiala granskningsprocessen är att fälla avgörande med avseende på kvaliteten i forskarutbildningsämnet, baserat på det underlag som bereds av akademiråden. UFN ska också formulera kvalitetsuppdrag till akademierna och till den högskolegemensamma administrationen och säkerställa att utfallet kommuniceras till berörda intressenter (se 4.3). Med berörda intressenter avses forskarstuderande, handledare och högskoleledning.

6.2 Kvalitetsaspekt måluppfyllelse

Bedömningsgrunder

- *Utbildningens innehåll, upplägg och genomförande säkerställer att forskarstuderande som avlägger examen når utbildningens examensmål och, i tillämpliga fall, lokalt fastställda mål*
- *De forskarstuderandes progression säkras kontinuerligt under utbildningen*
- *Forskarutbildningen har välmotiverad genomströmning*

6.2.1 Instruktioner till arbetsgruppens självvärdering

Förutsättningar

Beskriv kortfattat forskarutbildningsämnets avgränsning, bredd och djup, det vill säga det ämnet i vilket studenterna avlägger examen (max 500 ord)

Beskriv kortfattat storleken på doktorandgruppen inom forskarutbildningsämnets, söktryck till utlysta utbildningsplatser de senaste 3 åren samt omfattningen av rekrytering av doktorander från egna utbildningsprogram på avancerad nivå (max 300 ord)

Redovisa utbildningens handledarresurser i nedanstående tabell (fyll på med rader efter behov)

Namn	Akademisk titel	Antalet doktorander per handledare	Anställningens omfattning vid HiG (%)	Anställningens omfattning i forskarutbildningen (%)	Fullgjord handledarutbildning för handledning på forskarnivå (antal hp)

Kommentera kortfattat forskarutbildningsämnets handledarresurser, vilka utvecklingsbehov som finns och forskarutbildningsämnets långsiktiga kompetensförsörjningsplan (max 200 ord)

Process

Forskarutbildningens upplägg och genomförande styrs av den allmänna studieplanen, men individanpassas genom individuell studieplan och kan därför se olika ut för olika doktorander. Gör en kortfattad redogörelse och analys av hur utbildningens examensmål säkras för forskarstuderande (max 500 ord)

Redogör för hur kopplingen mellan forskarutbildningen och Högskolans examenstillstånd säkras (max 500 ord)

Redogör för hur forskarutbildningens progression säkras kontinuerligt under utbildningen och hur ämnesspecifika kurser stödjer denna progression (max 500 ord)

Resultat

Detta avsnitt är bara relevant för utbildningar som pågått tillräckligt länge för att forskarstuderande ska ha haft möjlighet att fullfölja utbildningen.

Sammanställ data på genomströmningen för utbildningen så långt det är möjligt, men som längst för examina som har avlagts under den senaste 10-årsperioden. Med genomströmning avses andel antagna som också avlagt examen.

Skriv en kort reflekterande text som kommenterar och värderar genomströmningen (max 200 ord)

6.2.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om forskarutbildningsämnets måluppfyllelse. Texten ska ha en tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också motivera och bedöma kvaliteten på följande skala:

Måluppfyllelsen i forskarutbildningsämnet är:

Bristande Tillräcklig Hög Mycket hög

6.3 Kvalitetsaspekt forskarutbildningens anknytning till forskning och utbildning

Bedömningsgrunder

- *Forskarutbildningen vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund*
- *Forskarutbildningens inriktning relaterar till lärosätets pågående forskning*
- *Forskarutbildningen finns i en utbildningsmiljö som möjliggör progression från grundutbildning till forskarutbildning via avancerad utbildning*
- *Forskarutbildningen berikar utbildning på grundnivå och avancerad nivå*

6.3.1 Instruktioner till arbetsgruppens självvärdering

Förutsättningar

Beskriv kortfattat den relevanta forskningen som bedrivs inom forskningsmiljön och närliggande forskningsmiljöer och hur denna är kopplad till den aktuella forskarutbildningen (max 500 ord)

Beskriv kopplingen mellan forskarutbildningen och utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt reflektera över om denna koppling bör förstärkas (max 500 ord)

Processer

Beskriv hur forskarutbildningen berikar utbildning på grundnivå och på avancerad nivå samt reflektera över om denna koppling bör förstärkas (max 500 ord)

Resultat

Gör en sammanställning, för de senaste 5 åren, av den vetenskapliga produktionen (tidskriftsartiklar, konferensbidrag, böcker, etc.) som är ett resultat av den aktuella forskarutbildningen, det vill säga sådant som är producerat av studerande i forskarutbildningen. Reflektera även över hur forskningsresultaten visar att forskarutbildningen vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund (max 500 ord)

6.3.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om sambandet mellan forskarutbildningsämnets forskning och utbildning på grund- och avancerad nivå samt sambandet mellan forskarutbildningsämnets forskning och övrig relevant forskning vid Högskolan. Texten ska ha en tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också motivera och bedöma kvaliteten på följande skala:

Målpuppfyllelsen i forskarutbildningsämnet är:

Bristande Tillräcklig Hög Mycket hög

6.4 Kvalitetsaspekt tillämpbarhet

Bedömningsgrund

- *Utbildningen ger kunskaper och färdigheter som de forskarstuderande kan tillämpa i olika verksamheter utanför och efter utbildningen, särskilt med avseende på yrkesmässig tillämpning inom anställning vid högre lärosäte, företag eller myndighet samt eget företagande*

6.4.1 Instruktioner till arbetsgruppens självvärdering

Förutsättningar

Diskutera balansen och eventuella konflikter mellan forskarutbildningens vetenskapliga grund och tillämpbarhet, exempelvis hur utbildning i praktiska färdigheter står i relation till akademiska färdigheter (max 500 ord)

Processer

Beskriv relationen mellan forskarutbildningen och externa parter, som exempelvis i vilken utsträckning doktorandprojekt finansieras av externa aktörer, till exempel i privat sektor (max 200 ord)

Diskutera och analysera hur kopplingen mellan forskarutbildningen och dess efterfrågan från offentlig eller privat sektor kan förbättras (max 500 ord)

Sammanställ och kommentera lärandemål i utbildningen som examinerar generiska förmågor* såsom kommunikationsförmågor och analytiska förmågor (max 500 ord)

* *Generisk: Förmågan har ett vidare användningsområde än i det specifika sammanhang den behandlas i utbildningen, till exempel: att samarbeta med andra, att prioritera och planera tid, att kommunicera skriftligt och muntligt, att identifiera egna kunskapsbehov (Högskoleverket, [Rapport 2009:25 R](#)).*

Resultat

Beskriv de forskarstuderandes anställningsbarhet, förutsättningar för avkastningsgenererande verksamhet eller andra framtidsutsikter efter slutförd utbildning (max 500 ord)

I möjliga fall sammanställ och kommentera data från alumner som påvisar utbildningens tillämpbarhet (max 500 ord)

6.4.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om forskarutbildningsämnets tillämpbarhet. Texten ska ha en tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också motivera och bedöma kvaliteten på följande skala:

Måluppfyllelsen i forskarutbildningsämnet är:

Bristande Tillräcklig Hög Mycket hög

7. Underlag för kollegial granskning och bedömning av forskning

Genom kollegial granskning (Figur 2) granskas forskningen i huvudområden med avseende på följande kvalitetsaspekter:

1. Produktion
2. Utbildningsanknytning
3. Användbarhet
4. Trovärdighet
5. Samt eventuellt någon ytterligare kvalitetsaspekt som UFN väljer utifrån verksamhetsbehov och de aspekter och instruktioner som återges i *Rutin för tematisk kvalitetsutveckling* (HIG-STYR 2019/141).

7.1 Instruktioner

Instruktioner till arbetsgrupper

Med arbetsgrupp avses den grupp som avdelningschef har utsett enligt ovan (se 4.3). Arbetsgruppens uppgift är att ta fram det material som anges nedan, för var och en av kvalitetsaspekterna. Underlaget diskuteras tillsammans med andra arbetsgrupper och bedömargrupperna (se 4.3). Arbetsgruppens

texter ska vara både deskriptiva och värderande och innehålla analyser av styrkor och svagheter. Tyngdpunkten ska ligga på att identifiera vad som kan göras för att höja kvaliteten i forskningen.

Instruktioner till bedömargrupper

Med bedömargrupp avses den grupp som akademiråden utsett enligt ovan (se 4.3). Bedömargruppens uppgift i den kollegiala granskningsprocessen är att ge synpunkter och råd som syftar till kvalitetshöjning. Bedömning ska göras i relation till kvalitetsaspekternas strävansmål. Strävansmålen fungerar alltså i detta sammanhang som bedömningsgrunder. Bedömningarna ska göras baserat på det material som arbetsgrupperna tagit fram och kompletterande information såsom dialog med arbetsgrupperna.

En viktig princip för bedömningarna är att deras validitet vilar på bedömnarnas samlade kunskap, argument och omdöme. Därmed är bedömningarna inte exakta i bemärkelsen att de bygger på kvantifierbara och otvetydiga kriterier.

Bedömargruppen ska bereda ett utlåtande om kvaliteten den forskning som denna ska granska (se 4.3). Utlåtandet ska dels innehålla en bedömning av kvaliteten och dels innehålla förslag på vad som kan göras för att höja kvaliteten i forskningen. Instruktioner för detta anges nedan. Akademiråden sammanställer utlåtandena och skickar dem till UFN för beslut.

Instruktioner till ledamöterna i UFN

UFNs uppgift i den kollegiala granskningsprocessen är att fälla avgörande med avseende på kvaliteten i forskningen, baserat på det underlag som bereds av akademiråden. UFN ska också formulera kvalitetsuppdrag till akademierna och till den högskolegemensamma administrationen och säkerställa att utfallet kommuniceras till berörda intressenter (se 4.3). Med berörda intressenter avses studenter, lärare/forskare och högskoleledning.

7.2 Kvalitetsaspekt produktion

Bedömningsgrunder

- *Tidskriftsartiklar, böcker och/eller konferensbidrag produceras*
- *Forskningens resultat citeras och debatteras av forskare utanför forskningsmiljön*
- *Forskningsmiljön attraherar externa forskningsmedel*

7.2.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering

Förutsättningar

Arbetsgruppen ska:

1. Kortfattat beskriva huvudområdets avgränsning, beredd och djup
2. I tabellform redovisa huvudområdets forskarresurser

Resultat

Arbetsgruppen ska redovisa följande för den senaste 6-årsperioden:

1. Antalet publikationer som kan anses ligga inom huvudområdet, samt i tillämpliga fall antalet innovationer
2. Antalet citeringar för dessa publikationer
3. Mått på publikationernas genomslag i utomvetenskapliga sammanhang (till exempel Altmetrics)
4. Antalet externa forskningsanslag för forskningsprojekt som kan anses ligga inom huvudområdet

7.2.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om produktionens kvalitet. Texten ska ha tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också bedöma kvaliteten på följande skala:

Kvaliteten i forskningsproduktionen inom huvudområdet:

Bristande Tillräcklig Hög Mycket hög

7.3 Kvalitetsaspekt utbildningsanknytning

Bedömningsgrunder

- *Forskningens innehåll och inriktning relaterar till utbildningens innehåll och inriktning*
- *Forskningens resultat berikar utbildningen*

7.3.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering

Förutsättningar

Arbetsgruppen ska kortfattat redogöra för i vilken utsträckning huvudområdets forskare deltar i utbildning vid lärosätet.

Processer

Arbetsgruppen ska kortfattat redogöra för hur:

1. Forskningens frågor och inriktning väljs utifrån utbildningens innehåll, inriktning och behov
2. Forskningens resultat berikar utbildningen och kommer studenternas till nytta
3. Undervisande forskare förmedlar egna forskningsresultat till studenterna
4. Studenter inom huvudområdet är aktiva i pågående forskningsprojekt

Resultat

Arbetsgruppen ska kortfattat redogöra för publikationer eller motsvarande som är ett resultat av forskningens utbildningsanknytning (till exempel publikationer som bygger på examensarbeten).

7.3.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om utbildningsanknytningens kvalitet. Texten ska ha tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också bedöma kvaliteten på följande skala:

Kvaliteten i utbildningsanknytningen inom huvudområdet:

Bristande Tillräcklig Hög Mycket hög

7.4 Kvalitetsaspekt användbarhet

Bedömningsgrunder

- *Forskningen genererar ny kunskap och i tillämpliga fall innovationer*
- *Forskningens resultat kommer det omgivande samhället till nytta, löser samhällsutmaningar, främjar strävan mot hållbarhetsmål och kan tillämpas i verksamheter utanför vetenskapssamhället såväl regionalt som nationellt och internationellt*

7.4.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering

Processer

Arbetsgruppen ska kortfattat redogöra för hur:

1. Forskningens frågor och inriktning väljs utifrån vad som är inomvetenskapligt användbart, genererar ny kunskap och i tillämpliga fall innovationer
2. Forskningens frågor och inriktning väljs utifrån hållbarhetsmål och samhällsutmaningar

Resultat

Arbetsgruppen ska kortfattat redogöra för hur:

1. Forskningens resultat är inomvetenskapligt användbar
2. Forskningens resultat kan tillämpas i verksamheter utanför vetenskapssamhället, såväl regionalt som nationellt och internationellt
3. Forskningens resultat främjar strävan mot hållbarhetsmål

7.4.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om användbarhetens kvalitet. Texten ska ha tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också bedöma kvaliteten på följande skala:

Kvaliteten i utbildningsanknytningen inom huvudområdet:

Bristande Tillräcklig Hög Mycket hög

7.5 Kvalitetsaspekt trovärdighet

Bedömningsgrunder

- *Forskningsresultat publiceras i välrenommerade publikationskanaler med refereegranskning*
- *Forskningens innehåll, upplägg, genomförande och publiceringsformer säkerställer, i tillämpliga fall, att forskningen är replikerbar*

7.5.1 Instruktion till arbetsgruppens självvärdering

Förutsättningar

Arbetsgruppen ska:

1. Beskriva i vilken utsträckning externa refereegranskningssystem används, så som att publicera i tidskrifter som tillämpar refereegranskning
2. Diskutera eventuella avvikelser från användandet av externa refereegranskningssystem samt argumenten för detta

Processer

Arbetsgruppen ska beskriva hur huvudområdets:

1. Publiceringsformer och publiceringstradition säkerställer trovärdigheten, validiteten och reliabiliteten i det som forskningen genererar
2. Metodik säkerställer trovärdigheten, validiteten och reliabiliteten i det som forskningen genererar

Resultat

Arbetsgruppen ska:

1. Lista publikationer i publikationskanaler med respektive utan refereegranskning
2. Beräkna publikationernas genomsnittliga påverkansfaktor (baserat på tidskrifternas ”impact faktor”)

7.5.2 Instruktioner till bedömargruppen

Bedömargruppen ska skriva en värderande text om trovärdighetens kvalitet. Texten ska ha tyngdpunkt på hur kvaliteten skulle kunna höjas genom kvalitetsutvecklande insatser.

Bedömargruppen ska också bedöma kvaliteten på följande skala:

Kvaliteten i forskningens trovärdighet:

Bristande Tillräcklig Hög Mycket hög